

Простота і  
довершеність пісеної  
лірики Андрія  
Малишка





## Життєпис

Народився в сім'ї [шевця](#). Старший брат Андрія — Петро Малишко — став своєрідним народним месником — [Робін Гудом](#), який грабував [комуністів](#) і радянських чиновників, але не чіпав простих селян. 1928 року Петра Малишка спіймали, відвезли до Києва, де засудили до страти. Мати Андрія й Петра зверталася з проханням про помилування до голови ВУЦВК [Григорія Петровського](#), але безрезультатно. Пізніше Андрій Малишко сказав про брата: «Якби я писав вірші так, як Петро — ціни б мені не було!» <sup>[1]</sup>

Закінчив семирічку у рідному селі, вчився у медичному технікумі, потім — на літературному факультеті [Київського інституту народної освіти](#). В [1932](#) році закінчив інститут, учителював в [Овручі](#). В [1934–1935](#) роках служив у [Червоній армії](#).

Після [демобілізації](#) переїхав до [Харкова](#) і працював журналістом у [газеті](#) «Комсомолец України», в «Літературній газеті» та в журналі «Молодий більшовик».

Під час [Другої світової війни](#) був військовим кореспондентом у фронтових газетах «Красная Армия», «За честь Батьківщини», і в партизанській газеті «За Радянську Україну».

Після війни працював відповідальним редактором [журналу](#) «[Дніпро](#)» (1944—1947). Був членом [ВКП \(б\)](#) (від [1943](#) року).

У 1960-х роках — голова правління Українського громадського відділення Агентства преси «Новини».

Мешкав у Києві в будинку письменників [Роліті](#) на [вулиці Б. Хмельницького](#), 68. Помер [17 лютого 1970](#) року. Похований в Києві

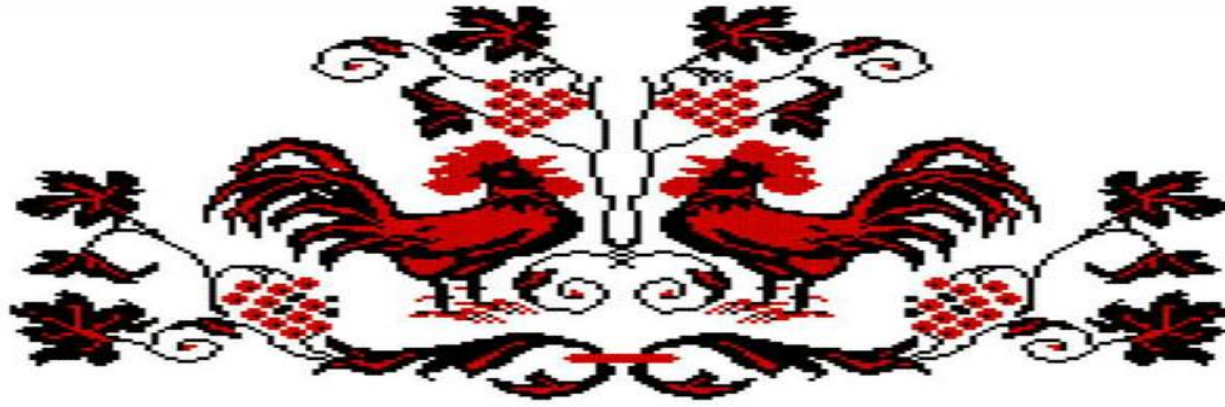




## • Творчість

- У [1930](#) р. надрукував перші вірші в журналах «Молодий більшовик» та «Глобус».
- Упродовж 1935—1940 років видав збірки: «Батьківщина» ([1936](#)), «Лірика», «З книги життя» ([1938](#)), «Народження синів» ([1939](#)), «Листи червоноармійця Опанаса Байдю», «Березень», «Зоревідні», «Жайворонки» (усі — [1940](#)). У цей же період написав [поєми](#) «Трипілля» (надруковано лише уривки), «Ярина», [«Кармалюк»](#), «Дума про козака Данила».
- У [1941](#) — [1944](#) рр. поет служив військовим кореспондентом де виступав і як поет, і як публіцист; видав сім збірок поезій: «До бою вставайте!» (1941), «Україно моя!» ([1942](#), виходила двічі), «Понад пожари» (1942), «Слово о полку» ([1943](#)), «Битва» (1943), «Полонянка» ([1944](#)), «Ярославна» ([1946](#)). Героїко-трагічний пафос циклу з п'яти віршів [«Україно моя!»](#), написаного 1941 р., передавав щирий особистий біль за рідну землю, віру в її визволення. «Україно моя!» — одне з найяскравіших поетичних явищ років війни.
- За поему [«Прометей»](#) Малишко отримав у [1947](#) р. [Сталінську премію](#). У [1950](#) р. з'явилась збірка «За синім морем», написана після відвідин поетом [Канади](#) та [США](#) разом з групою діячів культури. Наступного року він отримав за неї Сталінську премію.
- Новий і чи не найпродуктивніший етап у творчості поета починається із середини 50-х рр. У збірці «Що записано мною» ([1956](#)) містяться тексти відомих пісень: «Знову цвітуть каштани», [«Пісня про Київ»](#), «Як на дальнім небосхилі»; у збірці «Серце моєї матері» ([1959](#)) — [«Пісня про рушник»](#), «Ми підем, де трави похилі»; у збірці «Полудень віку» ([1960](#)) — «Вчителька» тощо. У їх озвученні поету допомагали такі музичні корифеї, як брати [Георгій і Платон Майбороди](#), [Лев Ревуцький](#), [Пилип Козицький](#), [Михайло Вериківський](#), [Андрій Штогаренко](#), [Сергій Козак](#), [Олександр Білаш](#).
- Протягом 1961—1970 років вийшли збірки «Листи на світанні» ([1961](#)), «Прозорість» ([1962](#)), «Дорога під яворами» ([1964](#)), «Рута» ([1966](#)), «Синій літопис» ([1968](#)), «Серпень душі моєї» ([1970](#)).

## “ Пiснiя про рушник ”



Наша газета вирішила нагадати у символічний день про те, як народилася пісня, що стала легендою, увійшла до «золотого фонду», яка побувала у космосі й підкорила усі континенти!

Пісня «Рідна мати моя» — це сповідь-спогад ліричного героя, у якій матір дарує синові рушник, вишитий як символ життєвого шляху. Рушник пов'язано із життєвою долею ліричного героя і з образом його матері. Цей образ — символ чистоти й любові, матері-берегині, яка дала життя, формувала почуття, творила людину. Ліричний герой поезії з великою теплотою згадує свою матір.

Далекого 1958 року композитор Платон Майборода працював над музикою до кінофільму «Літа молодії», де в епізоді герой картини частує свою подругу сніданком, дбайливо загорнутим матір'ю у вишиваний рушник. Режисер Олексій Мішурин запропонував уникнути звичайного побутового діалогу, а дати музично-узагальнений образ материнської любові, музичний символ материнського напутнього слова, яке світить юнакові на життєвому шляху. Ця ідея сподобалася композитору, а також його приятелю поетові Андрієві Малишку, який мав написати вірші.



**Українська пісня**  
**Рушник**  
**музика Платона**  
**Мабороди,**  
**слова Андрія Малишко,**  
**виконує**  
**Рената Бабак**

- Примітки: Композитор Платон Майборода написав музику до цієї поезії. Виконавців твору було багато, зокрема Дмитро Гнатюк, Олександр Таранець, гурт “Чарівна”, Ірина Сказіна, Олександр Малінін, Квітка Цісик та ін.

# Сучасне виконання





- А "Пісня про рушник" стала просто світовим шлягером і камертоном свідомості усього покоління радянських людей – творців та жертв радянської модернізації, що народились у селі, а жили та помирали у великому місті. Насправді, це пісня не лише про маму та материнську любов. Це пісня із складним філософсько-політологічним підґрунтям. Це пісня про головний тренд усього ХХ століття – про модернізацію, індустріалізацію, урбанізацію, знищення традиційного суспільства та традиційної системи цінностей. Це пісня про підсвідомість нової людини – виявляється, у душах радянських громадян, що більшу частину життя змушені жити в п'ятиповерховій "хрущобі" чи у дев'ятиповерхівці – десь у спальній районі далекого уральського чи сибірського індустріального моно-міста, у донбасівському робочому селищі, більше схожому на зону, може зберігатись абсолютно інший світ – в якому є і рідне село з Наддніпрянщини, в якому є і дитинство, й розлука, і вірна любов...



**«Пісня про рушник»**

**Рідна мати моя, ти ночей недоспала,  
І водила мене у поля край села,  
І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,  
І рушник вишиваний на щастя дала.  
І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,  
І рушник вишиваний на щастя, на долю дала.  
Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,  
І зелені луги, й солов'їні гаї,  
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,  
І засмучені очі хороші твої.  
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,  
І засмучені очі хороші блакитні твої.  
Я візьму той рушник, простелю, наче долю,  
В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров.  
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:  
І дитинство, й розлука, і вірна любов.  
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:  
І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.**

**(А. Малишко)**

1) Пісня про рушник

2) **Тема:** розповідь ліричного героя-сина про материнську любов, гімн материнству.

3) **Ідея:** уславлення материнської любові, заклик шанобливо ставитись до матерів.

4) **Вид лірики:** філософська.

5) -

6) **Епітети:** далека дорога, солов'їні гаї, незрадлива ласкава усмішка, засмучені очі, очі хороші, тихім шелесті.

**Персоніфікація:** "цвіте доріжка,... луги,... гаї,... усмішка,... очі", "щебетання дібров", "оживе... дитинство, й розлука, і вірна любов".

**Порівняння:** "простелю, наче долю".

**Звертання:** «Рідна мати моя».

**Рефрен:** " І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала, І рушник вишиваний на щастя... ", " І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка, І засмучені очі хороші...", " І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю: І дитинство, й розлука...".

**Анафора:** "І ...".

**Образ-символ:** рушник (оберіг родини), дорога (життєва дорога), мати (любов, турбота).

7) Автор цим твором порушує питання дитинства, а також прощання з батьківською хатою та материнську тривогу за долю власної дитини

8) Сповідь-спогад ліричного героя, у якій матір дарує синові вишитий рушник як символ життєвої дороги. Рушник пов'язаний із життєвою долею ліричного героя і з образом його матері. Ліричний герой поезії дуже тепло згадує свою матір..

# Висновок:

НА ШАСТЯ НА ДОЛЮ



НА ДОЛЮ

